

The Royal Women's Hospital Information for Women

6. Kontracepcija – mehaničko intrauterino kontracepcijsko sredstvo (IUD)

Travanj 2004.

6. CONTRACEPTION – INTRA UTERINE DEVICE (IUD)

Zašto koristiti kontracepciju?

Kontracepcija je nužna kada želite da izbjegnute neželjenu trudnoću i spolne zarazne bolesti.

Svakoga mjeseca ženski jajnik producira jajašce. Kada muškarac ejakulira, njegovo sjeme sadrži milijune spermija. Samo jedan spermij je dovoljan da oplodi jajašce i započne trudnoću. Kada dvoje ima spolni odnos (penis u vagini) i ne poduzme smotrenost, onda tu postoji veoma veliki rizik od trudnoće. Upotreba kontracepcije omogućava spolno općenje uz izbjegavanje neplanirane trudnoće.

Kondom je uvijek dobra ideja

U Australiji se registrira više od 20,000 novih slučajeva spolnih zaraza svake godine. Jedna od najčešćih je klamidija, koja dovodi do neplodnosti ako se ne liječi. Kondom je vaša najbolja zaštita protiv zaraze. Ako koristite kondom i lubrikant na osnovi vode svaki puta kada imate spolno općenje, imat ćete manju priliku dobijanja SIDE i mnogih drugih spolnih zaraznih bolesti (STIs).

Mehaničko intrauterino kontracepcijsko sredstvo (IUD)

Što je IUD?

IUD je mala naprava za kontracepciju koja se smješta u maternicu žene. Postoje dvije vrste IUD.

- **The copper IUD** is a small plastic device with copper wrapped around its stem.
- **The Progestogen (Mirena) IUD** is a small T-shape device with a cylinder containing progestogen around its stem.
- **Bakrena IUD** je mala plastična naprava sa bakrom omotanom oko njene osnove.
Progestogen (Mirena) IUD je mala naprava T-oblika sa cilindrom koji sadrži progestogen oko osnove.

Kako IUD djeluje

Iako se IUD koristi preko 30 godina za sprječavanje trudnoće, nije još uvijek potpuno jasno kako djeluje. IUD utječe na putovanje i preživljavanje spermija u maternici (utrobi) tako da oni ne mogu doseći jajašce i oploditi ga. IUD također mijenja sluznicu maternice (endometrij) tako da nije prikladna za trudnoću i odvraća jajašce - ako se oplodi - od razvijanja.

Koliko dobro djeluje?

IUD je između 95 i 99% uspješna, što je otprilike isto kao i pilula (pogledajte brošuru o kontracepciji Br. 3 *Pilula*)

Prednosti i nepovoljnosti IUD**Prednosti**

Obadvije, bakrena i Mirena IUD imaju sljedeće prednosti:

- dugoročno uspješna kontracepcija (najmanje pet godina)
- lako se održava, ne možete je zaboraviti kao što biste mogli pilulu
- jeftinija je od drugih kontraceptivnih sredstava (veoma skuplja na početku ali jeftinija u dužem razdoblju)
- ako želite, možete pokušati da zatrudnite čim je otklonjena

Progestogen (Mirena) IUD ima dodatnu prednost smanjenja menstrualnog krvarenja. Ovo je prednost za žene koje obično imaju obilate ili dugotrajne mjesečnice, ili ženama koje imaju obilate i dugotrajne mjesečnice sa bakrenom IUD.

Nepovoljnosti

Obadvije, bakrena i progestogenon IUD imaju sljedeće nepovoljnosti:

- iako rijetko, kada IUD iznevjeri i žena zatrudni, naprava mora da se ukloni što je skorije moguće. IUD u bremenitoj ženi povećava opasnost od pobačaja
- IUD može da se sama izbaciti iz maternice tijekom mjesečnice. Žena ne mora primjetiti da se ovo zbilo i trebala bi uvijek provjeriti da je struna na mjestu
- postoji mala opasnost od infekcije tri tjedna poslije umetanja
- budući da pelvične (zdjelične) infekcije mogu izazvati neplodnost, važno je da žena sa IUD bude osobito pažljiva oko zaštite od spolnih zaraza
- IUD može probiti opnu maternice. Ovo je veoma rijedak slučaj i može se dogoditi pri umetanju IUD
- postoji također opasnost od ektopične (van-materične) trudnoće gdje se oplođeno jajašce smješta u jajovodu ako IUD iznevjeri (ovo je veoma rijetko sa bakrenom IUD i čak rjeđe sa progestogenskom IUD)

Progestogen IUD može isto tako imati sljedeće efekte:

- neredovito krvarenje ili mjesečnice su vjerojatne u prvih tri do pet mjeseci. Moguće je čak, da ćete sa progestogen IUD općenito imati veoma malo mjesečnica
- može izazvati neznan porast vaginalne suhoće, napade vrućice, glavobolje, mučninu i prištiće na licu

Bakrena IUD može uzrokovati da vaše mjesečnice postanu obilnije i bolnije

Tko može koristiti IUD?

- žene koje su već rađale
- žene sa manjim rizikom dobijanja spolnih zaraza
- žene koje ne mogu ili ne žele da koriste pilulu.

Tko ne bi smio koristiti IUD?

- žene koje su izložene dugotrajnoj opasnosti dobijanja spolno zaraznih bolesti (STIs) ne bi trebale da ugrade IUD
- žene koje imaju nedijagnosticirano vaginalno krvarenje
- žene sa pelvičnim upalnim oboljenjima

Postavljanje IUD

Priprema

Prije no postavite IUD trebali biste:

- obaviti Pap test i uzorak sekrecija da bi se isključila bilo kakva pelvična infekcija
- uvjeriti se da niste trudni (dakle ili ugraditi IUD neposredno poslije mjesečnice, ili koristiti pouzdanu kontracepciju dok se IUD ne ugradi)

Kako se IUD ugrađuje?

Bit ćete u situaciji kao za Pap test. Spekula će biti stavljena u vaginu i grlić maternice očišćen antiseptikom. Dužina maternice će biti izmjerena i IUD smješten unutra kroz cerviks ili grlić maternice. Struna se isječe i naprava ide u samu vaginu. Vi i vaš spolni partner nećete primjetiti ali biste trebali osjetiti strunu ako dosegete unutra kroz vaginu.

Pričekat ćete oko 15 minuta na klinici da se ustanovi da ne osjećate neugodnost ili bol.

Značajno je da nemate spolno općenje ili da ne koristite tampone 48 sati po ugrađivanju da bi se sprječila infekcija.

Što biva ako osjetim da nešto nije u redu?

Kontaktirajte liječnika u sljedećim slučajevima:

- kada struna izgleda kraća ili duža no obično jer se IUD mogla pomjeriti. Značajno je da provjerite dužinu strune poslije svake mjesečnice.
- kada osjetite ustrajnu bol u leđima ili truhu, osobito praćenu groznicom
- kada imate neobično izlučivanje ili krvarenje ili osjetite bol za vrijeme spolnog općenja
- kada ste vi ili vaš partner imali spolno općenje s drugim partnerom, što povećava vašu izloženost spolnim zarazama
- šest tjedana poslije ugrađivanja i potom svakih 12 mjeseci

Gdje pribaviti više informacija

Informativni centar za zdravstvenu zaštitu žena (RWH)

(03) 8345 3045

1800 442 007 (besplatan poziv) email: whic@thewomens.org.au

<http://www.thewomens.org.au>

Klinika za odabir kontracepcije, pri Royal Women's Hospital

Niska cijena usluga za savjete, konzultacije i liječenje u vezi kontracepcije i spolnog zdravlja

Radno vrijeme: ponedjeljak, utorak, četvrtak, 8.30am do 11.30am.

Telefon: (03) 8345 2000

Druge brošure RWH koje vam mogu pomoći

RWH ima na Internetu niz brošura na različitim jezicima.

Ako biste željeli više obavijesti, posjetite naš website zdravstvene zaštite. Adresa je <http://www.thewomens.org.au>

U RWH također možete potražiti druge tiskane brošure o kontracepciji. Upitajte za:

Br. 1 *Kontracepcija – Izbor koji možete napraviti*

Br. 2 *Kondomi i Dijafragme*

Br. 3 *Tableta*

Br. 4 *Depo Provera – kontraceptivna injekcija*

Br. 5 *Implanon – kontraceptivni implant*